

PRODUCTSCHAP AKKERBOUW

VERORDENING PA BESTRIJDING VALSE MEELDAUW BIJ UIEN 2008

Verordening van het Productschap Akkerbouw van 27 maart 2008 houdende regels over het beperken van de schimmelziekte valse meeldauw bij uien (Verordening PA bestrijding valse meeldauw bij uien 2008)

Het bestuur van het Productschap Akkerbouw;
Gelet op de artikelen 93, 95, 104, eerste en derde lid, van de Wet op de bedrijfsorganisatie en op de artikelen 8, 17 en 18 van het Instellingsbesluit Akkerbouwproductschappen;
Gehoord de Commissie Teeltaangelegenheden;

Besluit:

§ 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

Deze verordening verstaat onder:

- a. productschap : Productschap Akkerbouw;
- b. dagelijks bestuur : dagelijks bestuur van het productschap;
- c. voorzitter : voorzitter van het productschap;
- d. secretaris : secretaris van het productschap die belast is met teeltaangelegenheden;
- e. commissie : Commissie Teeltaangelegenheden;
- f. ondernemer : de natuurlijke of rechtspersoon die een onderneming drijft waarvoor het productschap is ingesteld;
- g. uien : allium cepa (zaaiuien, eerste- en tweedejaars plantuien, winteruien, zilveruien, picklers) en allium ascalonicum (sjalotten);
- h. valse meeldauw : de schimmelziekte *Peronospora destructor*;
- i. bestuur : bestuur van het productschap;
- j. uitgangsmateriaal : uien kennelijk bestemd voor wederuitplant;
- k. keuringsdienst : Stichting Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw (NAKtuinbouw), dan wel een tot het afgeven van certificaten, verklaringen van goedkeuring of beoordelingsrapporten bevoegde dienst of instelling van een andere EU-lidstaat.

§ 2 Verbodsbepalingen

Artikel 2

1. Het is de ondernemer verboden na 15 april van enig jaar niet-uitgeplante uien of afval van uien aanwezig te hebben waarop groene delen voor komen, zonder op deze uien een zodanige afdekking aan te brengen dat groene delen niet boven deze afdekking kunnen voor komen.
2. Het is de ondernemer verboden om zich van niet-uitgeplante uien of afval van uien te ontdoen, tenzij hij zodanige maatregelen heeft getroffen dat zich aan deze niet-uitgeplante uien of afval van uien geen groene delen kunnen ontwikkelen.

Artikel 2A

1. Het is de ondernemer verboden om plantuien te telen, indien de ondernemer niet beschikt over één of meerdere beoordelingsrapporten over het te gebruiken dan wel gebruikte uitgangsmateriaal, afgegeven door een keuringsdienst, waaruit blijkt dat bij visuele keuring van het uitgangsmateriaal te velde, vlak voor de oogst, geen valse meeldauw is geconstateerd dan wel waaruit bij nacontrole van het uitgangsmateriaal blijkt dat het uitgangsmateriaal vrij van valse meeldauw is.
2. De ondernemer bedoeld in het eerste lid is verplicht het beoordelingsrapport dan wel de beoordelingsrapporten op eerste vordering van de daartoe bevoegde toezichthouder aan deze te tonen.
3. De ondernemer bedoeld in het eerste lid is verplicht het beoordelingsrapport dan wel de beoordelingsrapporten gedurende een jaar na afgifte te bewaren.

Artikel 3

Het is de ondernemer verboden om in een perceel waarop uien geteeld worden, een aantasting van valse meeldauw te hebben, die als volgt omschreven is:

- a. een groep min of meer aaneengesloten, zichtbaar door valse meeldauw aangetaste uienplanten waarvan, binnen een oppervlakte van 20 m², minimaal 1000 blaadjes zijn aangetast door vitale valse meeldauw of
- b. verspreid aangetaste uienplanten waarvan, binnen een oppervlakte van 100 m², minimaal 2000 blaadjes zijn aangetast door vitale valse meeldauw.

§ 3 Overige bepalingen

Artikel 4

1. Het bestuur kan bij besluit, gehoord de commissie, vrijstelling verlenen van een of meer bepalingen uit deze verordening en daarbij nadere voorschriften stellen.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt bekend gemaakt in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie en treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking, tenzij het betreffende besluit anders bepaalt.
3. De secretaris is namens het bestuur bevoegd op schriftelijk verzoek van de ondernemer ontheffing te verlenen van het bepaalde in de artikelen 2, 2A en 3 en daarbij na-

dere voorschriften vast te stellen.

Artikel 5

Het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2 en 3, waarbij aan ondernemers verplichtingen worden opgelegd, is mede bindend voor andere natuurlijke en rechtspersonen, voor zover deze handelingen verrichten die bedrijfsmatig in de ondernemingen, waarvoor het product-schap is ingesteld, plegen te worden verricht.

Artikel 6

Op overtreding van het bepaalde bij of krachtens deze verordening worden tuchtrechtelijke maatregelen gesteld.

§ 4 Slotbepalingen

Artikel 7

Dit besluit wordt gepubliceerd in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie en treedt in werking de tweede dag na publicatie in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie.

Artikel 8

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening PA bestrijding valse meeldauw bij uien 2008.

Den Haag, 27 maart 2008

Th.A.M. MEIJER
voorzitter

M. ELEMA
secretaris

TOELICHTING

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2008 is het Productschap Akkerbouw ingesteld (Stb. 2007, 548). Het Productschap Akkerbouw heeft de autonome taken overgenomen van zowel het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten (GZP), dat tot die datum heeft bestaan, alsook die van het Hoofdproductschap Akkerbouw (HPA).

Gelet op artikel 20, derde lid, (GZP) onderscheidenlijk artikel 20a, tweede lid, (HPA) van het Instellingsbesluit akkerbouwproductschappen blijven de verordeningen en besluiten van genoemde productschappen rechtsgeldig totdat het Productschap Akkerbouw verordeningen respectievelijk besluiten ter zake heeft vastgesteld en deze in werking zijn getreden.

Onderhavige verordening kent zijn voorganger in een gelijknamige verordening van het Hoofdproductschap Akkerbouw.

De Commissie Teeltaangelegenheden

De primaire sector heeft ervoor gekozen om het bestuur van het PA te kunnen adviseren vanuit de specifiek daartoe ingestelde Commissie Teeltaangelegenheden.

De leden van de Commissie Teeltaangelegenheden worden door het bestuur benoemd op voordracht van LTO-Nederland, de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV), CNV Bedrijvenbond en FNV Bondgenoten. De commissie is daardoor een goede afspiegeling van de betreffende sector.

De Commissie heeft tot taak met het oog op het specifieke karakter van het beleidsterrein teeltaangelegenheden:

- a. gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan het bestuur ten aanzien van teeltaangelegenheden;
- b. het (doen) ontwerpen van, door het bestuur vast te stellen, verordeningen inzake de teelt alsmede de financiering van projecten en instellingen;
- c. het formuleren van, door het bestuur vast te stellen, (meerjaren)begrotingen inzake het benodigde budget voor de (mede) te financieren projecten en instellingen;
- d. het nemen van besluiten over besteding van het beschikbaar gestelde budget;
- e. het houden van toezicht op de (mede) gefinancierde projecten en instellingen;
- f. het voeren van extern overleg in relatie tot het taakgebied;
- g. het extern vertegenwoordigen van het productschap inzake het beleidsterrein teeltaangelegenheden;
- h. het geven van advies inzake de financiering van de commissies alsmede de ondersteunende secretariële en administratieve activiteiten door het productschap;
- i. het verlenen van ontheffingen in gevallen waarin bij verordening daartoe de mogelijkheid is geopend.

Doelstelling van de regeling

Doelstelling is de beheersing van de schimmelziekte valse meeldauw, die grote schade kan toebrengen aan de uienteelt, doordat de productie en de kwaliteit van de uien verminderen.

De verordening bevat regels over het voorkomen van bronnen voor een verdere verspreiding. (Potentiële) bronnen zijn afvalhopen (artikel 2) en schimmelhaarden in uienpercelen (artikel 3). De verordening bevat voorschriften met betrekking tot het aanpakken van afvalhopen en het bestrijden van haarden.

In artikel 2, eerste lid, is een afdekplicht opgenomen. Het gaat dan om het afdekken van afvalhopen met groene delen. Een niet afgedekte uienafvalhoop met groene delen, maar nog zonder valse meeldauw betekent in verband met het toezicht op de naleving van de verordening een waarschuwing (gele kaart). Als de afvalhoop niet binnen 24 uur afgedekt is, volgt een rode kaart en wordt de overtreding voorgelegd aan het tuchtgerecht. Een afvalhoop waarop valse meeldauw wordt geconstateerd levert direct rood op.

Ook voor het in artikel 2, tweede lid, opgenomen verbod geldt dat als groene delen worden aangetroffen een waarschuwing volgt, maar dat bij het aantreffen van valse meeldauw direct rood wordt gegeven.

Onder de in artikel 3 genoemde 'vitale' valse meeldauw wordt verstaan: aantastingen op blad, waarbij (onder andere te zien aan de aanwezige vlekken) sporen van valse meeldauw worden verspreid en aldus een bedreiging vormen voor gezonde uien in percelen, die zich in de omgeving bevinden.

De nadere motivering van de noodzaak van publieke regelgeving i.c. de verordening

Het productschap is als publiekrechtelijke organisatie ingesteld voor alle ondernemingen in de akkerbouw. Alle ondernemingen dienen zich te houden aan de regels omtrent de bestrijding van valse meeldauw.

Zonder algemeen verplichtende regelgeving zou er te weinig gedaan worden om een jaarlijkse grote aantasting door de schimmel te voorkomen. Niet alle ondernemers nemen de gewenste maatregelen, waardoor andere telers schade zouden leiden.

De afweging ten opzichte van private alternatieven

Om te bewerkstelligen dat de gehele sector zich aan de verplichtingen (zoals opgenomen in de publieke regelgeving) houdt, is het niet mogelijk door middel van bijvoorbeeld private afspraken tot een zelfde resultaat te komen. Het algemeen verplichtende karakter van publieke regelgeving geniet de voorkeur boven het vrijwillige karakter van private afspraken. Voor het welslagen van de doelstellingen is het namelijk vereist dat de verplichtingen algemeen worden nageleefd.

De uitvoerings- en handhavingsaspecten van de verordening

Op grond van artikel 104 van de Wet op de bedrijfsorganisatie worden de overtredingen van verbodsbepalingen van deze verordening tuchtrechtelijk gehandhaafd.

Op basis van de berechtingsrapporten van de door het bestuur aangewezen toezichthouders worden door de voorzitter de zaken aanhangig gemaakt bij het tuchtgerecht.

De rechtsgang van de tuchtrechtelijke handhavingprocedure is geregeld in de Wet tuchtrechtpraak bedrijfsorganisatie 2004.

De tuchtrechtelijke maatregelen die op overtreding van de verordening kunnen worden gesteld, zijn:

- a. berisping;
- b. geldboete van ten hoogste € 4.500,-;
- c. openbaarmaking van de uitspraak op kosten van de betrokkene;
- d. het onder verscherpte controle stellen van het bedrijf van de betrokkene op zijn kosten voor ten hoogste twee jaren.

Indien de waarde van de goederen, met betrekking tot welke een overtreding is begaan, of de waarde van het wederrechtelijk genoten voordeel dat geheel of gedeeltelijk door middel van de overtreding is verkregen, hoger is dan € 1.135,-, kan een geldboete worden opgelegd van ten hoogste € 11.250,-.

De financiële gevolgen van de verordening

De kosten van de toezichthouder bedragen ongeveer € 15.000,- per jaar. Dit bedrag wordt door de akkerbouwers opgebracht doordat het productschap hiervoor jaarlijks heffingen oplegt.

Toedelen bestuursbevoegdheden

Het bestuur is bevoegd vrijstelling te verlenen. Een dergelijke vrijstelling zal alleen in zeer bijzondere omstandigheden verleend worden. Hierbij valt te denken aan natuurrampen of epidemieën.

De secretaris is namens het bestuur bevoegd om ontheffingen te verlenen van het in artikel 2 en 3 bepaalde.

De omstandigheden waaronder ontheffing verleend kan worden, betreffen bijzondere omstandigheden. Een ontheffing wordt bij grote uitzondering verleend, bijvoorbeeld indien de bedrijfsvoering zodanig belemmerd wordt dat de continuïteit van het bedrijf in gevaar komt. De voorwaarden voor ontheffing zien erop toe dat de uitvoering van de verordening zoveel mogelijk gehandhaafd blijft. Een ontheffing betreft een beperkte periode.

Een omstandigheid waarbij een ontheffing noodzakelijk is, is het houden van proefvelden, waarbij een aantasting van valse meeldauw noodzakelijk is. Voorwaarden daarbij zijn het treffen van beschermende maatregelen tegen verspreiding van schimmelsporen en het houden van voldoende afstand van de normale uienteelt. Deze ontheffingen hebben betrekking op één teeltseizoen.

Notificatie

De verordening bevat geen technische voorschriften in de zin van Richtlijn nr. 98/34.EG van het Europees Parlement en de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204), zoals gewijzigd bij Richtlijn nr. 98/48/EG van 20 juli 1998 (PbEG L 217) en is derhalve niet gemeld.

Den Haag, 27 maart 2008

Th.A.M. MEIJER
voorzitter

M. ELEMA
secretaris

TOELICHTING (behorende bij wijziging I)

Het doel van de verordening is de beheersing van de schimmelziekte valse meeldauw, die grote schade kan toebrengen aan de uienteelt, doordat de productie en de kwaliteit van de uien verminderen.

Op verzoek van de sector wordt met deze wijzigingsverordening een nieuwe verbodsbepaling opgenomen (onderdeel B). Deze verbodsbepaling moet ervoor zorgen dat de plantuienteler met schoon, dat wil zeggen valse meeldauwvrij, materiaal begint. Een schoon begin geeft een betere kans op de uiteindelijke beheersing van valse meeldauw.

In de wijzigingsverordening is in de definities een omschrijving van keuringsdienst opgenomen (onderdeel A).

Naktuinbouw bevordert en bewaakt de kwaliteit van producten, processen en ketens in de tuinbouw, met name gericht op teeltmateriaal.

Met Naktuinbouw is overeengekomen dat deze organisatie de keuring en nacontrole van het uitgangsmateriaal verzorgt, omdat deze organisatie hierin al een jarenlange ervaring heeft.

Om tot een goede controle en handhaving te komen, is de ondernemer tevens verplicht om aan te tonen, via een beoordelingsrapport van een keuringsdienst, dat hij goed, d.w.z. valse meeldauwvrij, uitgangsmateriaal gebruikt. Hij dient de toezichthouder daarin inzicht te geven.

Den Haag, 13 november 2008

TOELICHTING (behorende bij wijziging II)

Het doel van de verordening is de beheersing van de schimmelziekte valse meeldauw, die grote schade kan toebrengen aan de uienteelt, doordat de productie en de kwaliteit van de uien verminderen.

Op verzoek van de sector is in onderdeel A in de definitie van uien duidelijker aangegeven welke soorten uien daaronder vallen. Van het begin af aan is het de bedoeling geweest alle alliumgewassen die onder de werkingssfeer van het productschap vallen, ook onder de werkingssfeer van de verordening te brengen.

In onderdeel B worden de normen aangescherpt, omdat door waarnemingen in de praktijk (jaar 2009) gebleken is, dat de oorspronkelijk op theoretische basis vastgestelde normen voor de omvang van verplicht te bestrijden haarden te ruim zijn voor een effectieve bestrijdingsstrategie.

In onderdeel C wordt de mogelijkheid geopend van een ontheffing voor het niet kunnen beschikken over een beoordelingsrapport. Een ontheffing dient aangevraagd te worden voordat het feit zich heeft voorgedaan. Bij deze ontheffingsmogelijkheid kan gedacht worden aan de situatie dat de ondernemer buiten zijn schuld niet in staat is de beschikking te krijgen over het vereiste beoordelingsrapport.

Omdat het voor de hele sector van groot belang is ter bescherming van de gezondheid van de uien dat de plantuienteler met schoon materiaal begint, zal alleen in uitzonderlijke situaties een ontheffing afgeven worden en zal door het stellen van voorwaarden het doel van de verordening zoveel mogelijk moeten worden nagestreefd.

Den Haag, 25 maart 2010